

МІНІСТЭРСТВА АХОВЫ ЗДАРОЎЯ РЭСПУБЛІКІ БЕЛАРУСЬ
Установа адукацыі
БЕЛАРУСКІ ДЗЯРЖАЎНЫ МЕДЫЦЫНСКІ ЎНІВЕРСІТЭТ

Контрольныи
экземпляр

ГІСТОРЫЯ БЕЛАРУСКАЙ ДЗЯРЖАЎНАСЦІ

Вучэбная праграма ўстановы вышэйшай адукацыі
на вучэбнай дысцыпліне для спецыяльнасцей:

1-79 01 01 «Лячэбная справа»

1-79 01 02 «Педыятрыя»

1-79 01 03 «Медыка-прафілактычна справа»

1-79 01 07 «Стаматалогія»

1-79 01 08 «Фармацыя»

Мінск 2022

Вучэбная праграма складзена на падставе тыпавой праграмы для ўстаноў вышэйшай адукацыі, зацверджанай 29.04.2022, рэгістрацыйны № ТД-СГ.037/тып.

СКЛАДАЛЬНИКІ:

Н.А.Поляк, дацэнт кафедры філасофіі і паліталогіі ўстановы адукацыі «Беларускі дзяржаўны медыцынскі ўніверсітэт», кандыдат гістарычных навук, дацэнт.

РЭКАМЕНДАВАНА ДА ЗАЦВЯРДЖЭННЯ:

Кафедрай філасофіі і паліталогіі ўстановы адукацыі «Беларускі дзяржаўны медыцынскі ўніверсітэт»

(пратакол № 16 ад 14.06.2022);

Навукова-метадычным саветам установы адукацыі «Беларускі дзяржаўны медыцынскі ўніверсітэт»

(пратакол № 6 ад 29.06.2022)

ТЛУМАЧАЛЬНАЯ ЗАПІСКА

«Гісторыя беларускай дзяржаўнасці» – вучэбная дысцыпліна, якая характерызуеца міждысцыплінарнасцю з акцэнтам на канцэптуальныя веды па гісторыі развіцця дзяржаўных інстытутаў. Вучэбная дысцыпліна адлюстроўвае сістэмны падыход да гісторыі фарміравання і развіцця разнастайных этапаў беларускай дзяржаўнасці, дэманструе іх эвалюцыю з улікам унутраных фактараў і глабальных працэсаў, фарміруе практика-арыентаваныя ўменні.

Мэта вучэбнай дысцыпліны «Гісторыя беларускай дзяржаўнасці» - фарміраванне аргументаванай патрыятычнай пазіцыі.

Задачы вучэбнай дысцыпліны заключаюцца ў фарміраванні сістэмы ведаў пра гісторыю беларускай дзяржаўнасці; у стварэнні ўстойлівага ўяўлення пра гістарычны шлях і мэты далейшага развіцця беларускай дзяржавы; уменню і навыкаў, неабходных для асэнсавання падзеяў і з'яў рэчаіснасці ў цеснай сувязі мінулага, сучаснага і будучага; аргументаванага і дакладнага фармулявання ўласнай пазіцыі па актуальных пытаннях палітычнай, сацыяльна-эканамічнай і культурнай сферах.

Веды, уменні і навыкі, атрыманыя пры вывучэнні дысцыпліны «Гісторыя беларускай дзяржаўнасці» неабходны для паспяховага вывучэння наступных вучэбных дысцыплін і модуляў «Гісторыя Вялікай Айчыннай вайны», «Паліталогія».

Студэнт, які засвоіў змест вучэбнага матэрыялу вучэбнай дысцыпліны, павінен валодаць наступнай універсальнай кампетэнцыяй:

УК- Валодаць здольнасцю аналізаваць працэсы дзяржаўнага будаўніцтва ў розныя гістарычныя перыяды, выяўляць фактары і механізмы гістарычных змен, вызначаць сацыяльна-палітычнае значэнне гістарычных падзеяў (асоб, артэфактаў і сімвалаў) для сучаснай беларускай дзяржаўнасці, дасканала выкарыстоўваць выяўленыя заканамернасці ў працэсе фарміравання грамадзянскай ідэнтычнасці.

У выніку засваення вучэбнай дысцыпліны «Гісторыя беларускай дзяржаўнасці» студэнт павінен

ведаць:

метадалагічныя асновы і перыядызацыю гісторыі беларускай дзяржаўнасці;

ключавыя катэгорыі, звязаныя з гісторыяй і дзяржаўным будаўніцтвам Рэспублікі Беларусь;

характарыстыкі канстытуцыйнага ладу Рэспублікі Беларусь;

этапы фарміравання беларускай нацыі;

гісторыка-рэтраспектыўныя і сучасныя харкторыстыкі культурна-цыivilізацыйнага развіцця Беларусі;

умець:

фармуляваць і аргументаваць асноўныя ідэі і кантоўнасці беларускай мадэлі развіцця;

прымяняць атрыманыя веды ў практичнай, вучэбнай і прафесійнай

сферах;

характырызаваць атрыбутыўныя рысы беларускай нацыі;
аналізаваць асноўныя факты і падзеі ў гісторыі беларускай дзяржаўнасці і ацэньваць іх.

валодаць:

базавымі навукова-тэарытычнымі ведамі для рашэння тэарытычных і практычных задач;

сістэмным і параўнаўчым аналізам;

даследчыцкімі навыкамі;

междысцыплінарным падыходам пры вырашэнні проблем.

У рамках адукацыйнага працэсу па дадзенай дысцыпліне студэнт павінен акрамя тэарытычных ведаў, атрымаць практычныя ўменні і навыкі па спецыяльнасці. Развіць свой каштоўнасна-асабісты і духоўны патэнцыял, сфарміраваць якасці патрыёта і грамадзяніна, які будзе гатовы да актыўнага ўдзелу ў эканамічным, вытворчым, сацыяльна-культурным і грамадскім жыцці краіны.

Усяго на вывучэнне вучэбнай дысцыпліны «Гісторыя беларускай дзяржаўнасці» адводзіцца 108 гадзін. Размеркаванне аўдыторных гадзін па відах заняткаў: 26/4¹ гадзін лекцый (у тым ліку 9 гадзін кіруемай самастойнай працы (КСП)), 28/8¹ гадзін семінараў, 54/96¹ гадзіны самастойнай працы студэнтаў.

Прамежкавая атэстацыя праводзіцца ў адпаведнасці з навучальным планам па спецыяльнасці ў форме экзамену/ дыферэнцыраванага заліку² (1^{3, 2} семестр и 2⁴ семестр).

Форма атрымання адукацыі – вочная дзённая/завочная.

---

¹ Для спецыяльнасці 1-79 01 08 “Фармацыя” (завочная форма атрымання адукацыі)

² Для спецыялізацыі 1-79 01 01 01 “Ваенна-медыцынская справа”

³ Для спецыяльнасцей 1-79 01 01 “Лячэбная справа”, 1-79 01 08 “Фармацыя”, 1-79 01 07 “Стаматалогія”

⁴ Для спецыяльнасцей 1-79 01 02 “Педыятрыя”, 1-79 01 03 “Медыка-дыягнастычная справа”

**РАЗМЕРКАВАННЕ БЮДЖЭТУ ВУЧЭБНАГА ЧАСУ ПА
СЕМЕСТРАХ**

Код, назва спецыяльнасці	Семестр	Колькасць гадзін вучэбных заняткаў						Форма атэстациі
		усяго	аўдышторных	лекцый	КСП	семінару	Самастойных паззаўдышторных	
		з іх						
1-79 01 01 «Лячэбная справа»	1	108	54	26	9	28	54	Экзамен
1-79 01 01 01 «Ваенна- медицынская справа»	1	108	54	26	9	28	54	Дыферэнцы- раваны залік
1-79 01 02 «Педыятрыя»	1	108	54	26	9	28	54	Экзамен
1-79 01 03 «Медыка- прафілактычная справа»	2	108	54	26	9	28	54	Экзамен
1-79 01 07 «Стаматалогія»	2	108	54	26	9	28	54	Экзамен
1-79 01 08 «Фармацыя» (вочная форма навучання)	1	108	54	26	9	28	54	Экзамен
1-79 01 08 «Фармацыя» (завочная форма навучання)	1	108	12	4		8	96	Экзамен

**ТЭМАТИЧНЫ ПЛАН ВУЧЭБНЫХ ЗАНЯТКАЎ
(вочная дзённая форма навучання)**

Назва раздзелаў і тэм	Колькасць аўдыторных гадзін	
	Лекцыі	Семінары
1. Асноўныя этапы развіцця беларускай дзяржаўнасці	16	16
1.1. Уводзіны ў вучэбную дысцыпліну	1	
1.2. Першыя дзяржаўныя ўтварэнні на тэрыторыі Беларусі	1	2
1.3. Вялікае княства Літоўскае – поліэтнічнае феадальнаяе дзяржава Усходняй Еўропы	4	2
1.4. Беларусь у складзе Расійскай імперыі	2	2
1.5. Нацыянальна-дзяржаўнае будаўніцтва ў 1917-1941 гг.	2	2
1.6. Вялікая Айчынная вайна – ключавая падзея навейшай гісторыі	2	4
1.7. Аднаўленне і пасляваеннае мадэрнізацыя БССР	2	2
1.8. Этапы развіцця незалежнай Рэспублікі Беларусь	2	2
2. Асновы дзяржаўнага ладу Рэспублікі Беларусь	6	6
2.1. Канстытуцыя як Асноўны Закон дзяржавы	1	1
2.2. Заканадаўчая і судовая галіны ўлады	1	1
2.3. Урад як вышэйшы орган выканаўчай улады	1	1
2.4. Прэзідэнт Рэспублікі Беларусь	1	1
2.5. Палітычныя партыі і грамадскія аб'яднанні	2	
2.6. Рэгіёны Беларусі		2
3. Беларусь на скрыжаванні культур і цывілізацый	4	6
3.1. Этнагенез беларусаў і паходжанне назвы «Беларусь»	2	1
3.2. Народы і рэлігіі Беларусі		1
3.3. Сацыяльна-эканамічнае мадэль сучаснай Беларусі	1	1
3.4. Беларусь у геапалітычнай прасторы	1	1
3.5. Дзяржаўныя сімвалы Беларусі		2
Усяго:	26	28

ТЭМАТИЧНЫ ПЛАН ВУЧЭБНЫХ ЗАНЯТКАЎ
(ЗАВОЧНАЯ ФОРМА НАВУЧАННЯ)

Назва раздзелаў і тэм	Колькасць аўдыторных гадзін		Самастойная работа
	Лекцыі	Семінары	
1. Асноўныя этапы развіцця беларускай дзяржаўнасці	2	4	48
1.1. Уводзіны ў вучэбную дысцыпліну			4
1.2. Першыя дзяржаўныя ўтварэнні на тэрыторыі Беларусі		1	3
1.3. Вялікае княства Літоўскае – поліэтнічнае феадальная дзяржава Усходняй Еўропы		1	7
1.4. Беларусь у складзе Расійскай імперыі			7
1.5. Нацыянальна-дзяржаўнае будаўніцтва ў 1917-1941 гг.			5
1.6. Вялікая Айчынная вайна – ключавая падзея навейшай гісторыі	2		7
1.7. Аднаўленне і пасляваеннае мадэрнізацыя БССР		1	5
1.8. Этапы развіцця незалежнай Рэспублікі Беларусь		1	10
2. Асновы дзяржаўнага ладу Рэспублікі Беларусь	2	2	24
2.1. Канстытуцыя як асноўны закон дзяржавы	1		3
2.2. Заканадаўчая і судовая галіны ўлады	1		5
2.3. Урад як вышэйшы орган выкананія ўлады		1	3
2.4. Прэзідэнт Рэспублікі Беларусь		1	5
2.5. Палітычныя партыі і грамадскія аб'яднанні			4
2.6. Рэгіёны Беларусі			4
3. Беларусь на скрыжаванні культур і цывілізацый	2		24
3.1. Этнагенез беларусаў і паходжанне назвы «Беларусь»	1		7
3.2. Народы і рэлігіі Беларусі		1	5
3.3. Сацыяльна-эканамічнае мадэль сучаснай Беларусі			5
3.4. Беларусь у геапалітычнай прасторы			4
3.5. Дзяржаўныя сімвалы Беларусі			3
Усяго:	4	8	96

ЗМЕСТ ВУЧЭБНАГА МАТЭРЫЯЛУ

1. Асноўныя этапы развіцця беларускай дзяржаўнасці

1.1. Уводзіны ў вучэбную дысцыпліну

Дзяржава як асноўны палітычны інстытут. Паняцце дзяржаўнасці. Незалежнасць і суверэнітэт. Нацыя і дзяржава. Этапы станаўлення і развіцця беларускай дзяржаўнасці. Крыніцы па гісторыі беларускай дзяржаўнасці.

1.2. Першыя дзяржаўныя ўтварэнні на тэрыторыі Беларусі

Раннефеадальныя дзяржаўныя ўтварэнні на беларускіх землях. Старожытная Русь. Агульныя рысы і асаблівасці развіцця Полацкага і Тураўскага княстваў. Хрышчэнне Русі як фактар цывілізацыйнага выбару. Феадальная раздробленасць. Месца ўсходнеславянскіх зямель у сістэме сярэднявечных міжнародных адносін.

1.3. Вялікае княства Літоўскае – політнічная феадальная дзяржава Усходняй Еўропы

Прычыны і асноўныя канцэпцыі ўзнікнення ВКЛ. Пашырэнне тэрыторыі ВКЛ. Аб'яднанне беларускіх зямель у складзе ВКЛ. Барацьба за аб'яднанне Русі. Адносіны з Ордэнам і Залатой Ардой. Роля беларускіх зямель у ВКЛ. Крэўская унія і вэстэрнізацыя сацыяльна-палітычных інстытутаў. Магдэбургскае права.

Прававое і палітычнае значэнне Люблінскай уніі. Становішча беларускіх зямель у складзе Рэчы Паспалітай. Паланізацыя як фактар палітычнага, культурнага і грамадскага жыцця. «Шляхецкая дэмакратыя» і яе ўплыў на развіццё дзяржавы. Адносіны з суседзямі і паслабленне Рэчы Паспалітай.

1.4. Беларусь у складзе Расійскай імперыі

Падзелы Рэчы Паспалітай. Русіфікацыя і дэпаланізацыя. Пытанне дзяржаўнасці ў грамадска-палітычным жыцці Беларусі першай паловы XIX ст. Паўстанні 1830-1831 і 1863-1864 гг. на тэрыторыі Беларусі. Эканамічнае развіццё беларускіх зямель. Заходнерусізм і краёвасць. Фарміраванне беларускай нацыянальнай ідэі. Часопіс «Гоман» і дзейнасць беларускіх народнікаў. Рэвалюцыйныя падзеі 1905 – 1907 гг. у Беларусі. «Наша ніва» і беларуская нацыянальная ідэя ў пачатку XX ст.

1.5. Нацыянальна дзяржаўнае будаўніцтва ў 1917 – 1941 гг.

Першая сусветная вайна на беларускіх землях. Актывізацыя нацыянальнага руху ў гады Першай сусветнай вайны. Рэвалюцыі 1917 г. і беларускае пытанне. Усебеларускі з'езд 1917 г. Абвяшчэнне БНР. Белнацкам і яго роля ў стварэнні ССРБ. ЛітБелССР. Польска-савецкая вайна і другое абвяшчэнне ССРБ. Падпісанне Рыжскай мірнай дамовы і яе наступствы для беларускай дзяржаўнасці. Фарміраванне Саюза Савецкіх Сацыялістычных Рэспублік (СССР). Рэалізацыя нацыянальна-дзяржаўнай мадэлі развіцця. Стварэнне індустрыяльна-аграномічнай рэспублікі. Фарміраванне межаў і адміністратыўна-тэрытарыяльны лад БССР у 1919 – 1939 гг. Супярэчнасці развіцця сацыяльна-культурнай сферы ў 1930-я гг. у БССР. Дасягненні і трагедыі савецкай эпохі.

1.6. Вялікая Айчынная вайна – ключавая падзея інвайшай гісторыі

Прычыны Другой сусветнай вайны. Уз'яднанне Заходняй Беларусі з

БССР. Нападзенне нацысцкай Германіі на СССР. Акупацыйны рэжым у Беларусі. Нямецка-фашистыкі генацыд і дэмографічныя страты Беларусі ў вайне. Халакост. Маштаб і значэнне партызанскага і падпольнага руху ў Беларусі. Удзел беларусаў у ключавых бітвах Вялікай Айчыннай вайны. Вызваленне Беларусі. Беларуская стратэгічная наступальная аперацыя «Баграціён». Уклад беларускага народу ў Перамогу. Вялікая Айчынная вайна ў гісторычнай памяці беларусаў.

1.7. Аднаўленне і пасляваеннае мадэрнізацыя БССР

БССР – краіна-заснавальніца ААН. Спробы дэмакратызацыі грамадска-палітычнага жыцця ў другой палове 1950-х – першай палове 1960-х гг. Нарастанне застойных з'яў у 1970-я – першай палове 1980-х гг. Грамадска-палітычныя працэсы ў БССР на мяжы 80-90 –х гг. XX ст.

1.8. Этаны развіцця незалежнай Рэспублікі Беларусь

Распад СССР і яго прычыны. Палітычны і гаспадарчы крызіс першых гадоў незалежнасці. Прыняцце Канстытуцыі і першыя выбары Прэзідэнта Рэспублікі Беларусь. Рэферэндумы 1995, 1996, 2004 гадоў і іх уплыў на стабілізацыю сітуацыі ў краіне. Асаблівасці грамадска-палітычнага развіцця ў пачатку XXI ст. Сучасныя дасягненні беларускай дзяржавы.

2. Асновы дзяржаўнага ладу Рэспублікі Беларусь

2.1. Канстытуцыя як асноўны закон дзяржавы

Фарміраванне прававых традыцый у Беларусі. «Руская праўда» і Статуты ВКЛ. Савецкая канстытуцыя 1919, 1927, 1937, 1978 гадоў. Значэнне Дэкларацыі аб дзяржаўным суверэнітэце 27 ліпеня 1990 г. Прызнанне прынцыпаў Усеагульной дэкларацыі правоў чалавека. Канстытуцыя 15 сакавіка 1994 г. і харектар унесеных у яе змяненняў. Чалавек, яго права, свабоды і гарантыв іх рэалізацыі як вышэйшая каштоўнасць і мэта грамадства і дзяржавы, абвешчаныя Канстытуцыяй. Іерархія нарматыўна-прававых актаў.

2.2. Заканадаўчая і судовая галіны ўлады

Перадпарламенцкія формы прадстаўніцтва: веча і сеймы. Беларускія дэпутаты ў Дзяржаўных думах Расійскай імперыі. Савецкая форма народнага прадстаўніцтва: ЦВК і Вярхоўны Савет. Нацыянальны сход – двухпалатны парламент у суверэннай Беларусі. Структура і функцыі Савета Рэспублікі і Палаты прадстаўнікоў.

Гісторычныя формы судовых органаў у айчыннай гісторыі. Віды і паўнамоцтвы сучасных судоў у Рэспублікі Беларусь. Вярхоўны і Канстытуцыйны суды. Парадак падбора і прызначэння суддзяў.

2.3. Урад як вышэйшы орган выкананічай улады

Гісторычныя формы выкананічай улады Беларусі. Чыны княскай адміністрацыі Старажытнай Русі. Асноўныя службовыя асобы цэнтральнага апарату ў ВКЛ. З'яўленне міністэрскай формы арганізацыі выкананічай улады. Беларусы на вышэйших дзяржаўных пасадах у Расійскай імперыі. Савет Народных Камісараў і далейшае развіццё выкананічай улады ў савецкі час. Функцыі і задачы сучаснага ўрада. Структура Урада Рэспублікі Беларусь. Прэм'ер-міністр.

2.4. Прэзідэнт Рэспублікі Беларусь

Развіццё інстытута кірауніка дзяржавы ў айчыннай гісторыі. Асаблівасці манархічнай формы кіравання ў гістарычнай рэтраспектыве. Спэцыфіка арганізацыі вышэйшага кірауніцтва краіны ў савецкі час. Прэзідэнская рэспубліка – выбар беларускага народа. Парадак выбараў Прэзідэнта. Функцыі і паўнамоцтвы кірауніка дзяржавы як гаранта выканання Канстытуцыі, правоў і свабод грамадзян. Прэзідэнт – Галоўнакамандуючы Узброеных Сіл Рэспублікі Беларусь.

2.5. Палітычныя партыі і грамадскія аб'яднанні

Гістарычна рэтраспектыва развіцця палітычных партый і грамадскіх аб'яднанняў у Беларусі. Пераход ад аднапартыйнай сістэмы да шматпартыйнасці. Нарматыўна-прававая база дзейнасці партый і грамадскіх аб'яднанняў. Тыпалагізацыя палітычных партый і грамадскіх аб'яднанняў.

2.6. Рэгіёны Беларусі

Гістарычныя формы адміністрацыйна-тэрытарыяльнага падзелу на беларускіх землях: удзельныя княствы, ваяводствы і паветы, губерні, уезды, воласці, раёны, акругі, вобласці. Сучасны адміністрацыйна-тэрытарыяльны падзел Рэспублікі Беларусь. Функцыі і паўнамоцтвы мясцовага кіравання і самакіравання.

3. Беларусь на сумежжы культур і цывілізацый

3.1. Этнагенез беларусаў і паходжанне назвы «Беларусь»

Асноўныя гіпотэзы аб паходжанні беларусаў. Этапы фарміравання беларускай нацыі. Фактары, якія паўплывалі на генезіс і далейшае развіццё. Беларусы ў свеце, дыяспара.

Белая Русь – «Белоруссия» – Беларусь. Варыяnty паходжання назвы. Моўная палітыка. Білінгвізм – харктэрная рыса сучаснай беларускай нацыі. Гістарычныя прыклады двухмоўя.

3.2. Народы і рэлігіі Беларусі

Гісторыя фарміравання асноўных этнічных груп у Беларусі. Этнічны склад сучаснай Беларусі. Кароткая гісторыя канфесій у Беларусі. Канфесійны склад насельніцтва. Прынцыпы дзяржаўнай палітыкі ў канфесійнай сферы.

3.3. Сацыяльна-эканамічная мадэль сучаснай Беларусі

Перадумовы фарміравання беларускай мадэлі сацыяльна-эканамічнага развіцця. Асноўныя фактары сучаснага эканамічнага развіцця Беларусі. Дзяржава для народа – галоўны прынцып айчыннай сацыяльна-эканамічнай мадэлі. Усебеларускі народны сход. Програмы сацыяльна-эканамічнага развіцця айчыннай эканомікі.

3.4. Беларусь у геапалітычнай прасторы

Геапалітычны фактар фарміравання беларускай дзяржаўнасці. Характарыстыка сучаснага геапалітычнага становінча Беларусі. Шматвектарнасць знешній палітыкі. Расія і Кітай – стратэгічныя партнёры Беларусі. Бліжняя і далёкая дугі міжнародных адносін. Беларусь у інтэграцыйных садружнасцях. Саюзная дзяржава Расіі і Беларусі.

3.5. Дзяржаўныя сімвалы Беларусі

Значэнне Гімна, Герба і Сцяга для дзяржаўнасці. Гістарычнае сімваліка на беларускіх землях. Варыятыўнасць сімвалікі ў іншых краінах. Гісторыя і

сімвалічнае значэнне Дзяржаўнага Сцяга. Дзяржаўны Герб і яго сэнсавая трактоўка. Дзяржаўны Гімн – музычнае адлюстраванне дзяржаўнай традыцыі. Дзяржаўныя святы Рэспублікі Беларусь і іх значэнне.

**ВУЧЭБНА-МЕТАДЫЧНАЯ КАРТА ВУЧЭБНай ДЫСЦЫПЛІНЫ «ГІСТОРЫЯ БЕЛАРУСКАЙ
ДЗЯРЖАҮНАСЦІ»**

(ВОЧНАЯ ДЗЁННАЯ ФОРМА НАВУЧАННЯ)

Назва раздзела, тэмы	Колькасць аўдыгорных гадзін	Самастоільнае вучынне	Формы кантролю ведаў
1.	16	5	26
<p>1. Асноўныя этапы развіцця беларускай дзяржаўнасці</p> <p>1.1. Уводзіны ў вучэбную дысцыплю. Першыя дзяржаўныя ўтварэнні на тэрыторыі Беларусі.</p> <p>1.Дзяржаўнасць як аб'ект даследавання.</p> <p>2.Этапы стаўнайлення і развіцця беларускай дзяржаўнасці і асноўныя крыніцы па яе вывучэнні.</p> <p>3.Полацкае і Тураўскае княства – першыя дзяржаўныя ўтварэнні на Беларусі.</p> <p>4.Усходнеславянская землі ў сістэме сярэдневieковых міжнародных адносін.</p> <p>1.2. Першыя дзяржаўныя ўтварэнні на тэрыторыі Беларусі.</p> <p>1.Агульныя рысы і асаблівасці палітычнага развіцця Полацкага і Тураўскага княстваў.</p> <p>2.Сацыяльна-эканамічнае развіццё беларускіх зямель у IX-XIII стст.</p> <p>3.Хрысціянізацыя беларускіх зямель.</p> <p>1.3. Вялікае княства Літоўскае – політычная феадальная дзяржава Усходній Еўропы</p> <p>1.Прычыны і асноўныя канцэнтры ўтварэння ВКЛ.</p> <p>2.Унутры- і зовнешнепалітычнае становішча беларускіх зямель у складзе ВКЛ.</p> <p>Сгапоўшчыца беларускіх зямель у складзе Рэчы Паспалітай.</p> <p>1. Люблінская ўнія. Палітычны, прававы, сацыяльны статус беларускіх зямель у федэратыўнай дзяржаве.</p> <p>2. Адносіны з суседзямі і паслабленне Рэчы Паспалітай.</p>			

1.3	Вялікае княства Літоўскае – політычна феадальная дзяржава Усходній Еўропы					Даклады і паведамленні на семінарскіх занятиях, рэфераты
	1.Роль беларускіх зямель у працэсе будаўніцтва і дзяржаўнага развиція ВКЛ.		2	1		
	2.Дзяржаўна-прававое становішча ВКЛ пасля Люблінскай уніі.					
	3.Войны XVII–XVIII стст. і іх наступлствы для беларускіх зямель.					
	4.Галітычны крызіс Рэчы Паспалітай.					
1.4	Беларусь у складзе Расійскай імперыі					
	1.Падзелы Рэчы Паспалітай. Палітыка расійскага ўрада ў к. XVIII – пач. XIX стст.		2	0,5	1	
	2.Грамадска-палітычны рух – паўстанні 1830–1831 і 1863–1864 гг. на тэрыторыі Беларусі.					
	3.Фарміраванне беларускай нацыянальнай ідэі.					
1.4	Беларусь у складзе Расійскай імперыі					Суразмова па пытаннях семінара
	1.Падзелы Рэчы Паспалітай. Палітыка расійскага ўрада ў к. XVIII – пач. XIX стст.		2	1		
	2.Грамадска-палітычны рух – паўстанні 1830–1831 і 1863–1864 гг. на тэрыторыі Беларусі.					
	3.Дзейнасць «гоманаўцаў». «Наша ніва» і беларуская нацыянальная ідэя пачатку XX ст.					
1.5	Нацыянальна дзяржаўнае будаўніцтва ў 1917 – 1941 гг.					
	1.Першая сусветная вайна і актыўнасць нацыянальнага руху на беларускіх землях.		2	0,5	2	
	2.Рэвалюцыі 1917 г. Першы Усебеларускі з'езд 1917 г. Абвяшчэнне БНР.					
	3.Сіварэнне беларускай савецкай дзяржаўнасці (снегань 1918–сакавік 1921 г.)					
1.5	Нацыянальна дзяржаўнае будаўніцтва ў 1917 – 1941 гг.					Размова па дадатковых пытаннях, даклады і паведамленні на канфэрэнцыях
	1.Фарміраванне СССР. Эзапізатыя нацыянальна-дзяржаўнай мадэлі БССР.		2	2		
	2.Стварэнне індустрыяльна-аграрнай рэспублікі.					
	3.Супярэчнасць развіціцца сацыяльна-культурнай сферы ў 1930-я гг. у БССР.					
1.6	Вялікая Айчынная вайна – کлючавая падзея павейшай гісторыі					
	1.Дрычыны Другой сусветнай вайны.					
	2.Напад нацысцкай Германіі на СССР.					
	3.Партызанскі і падпольны рух у Беларусі.					
	4.Алерация Баграціён. Заканчэнне вайны					
1.6	Вялікая Айчынная вайна – کлючавая падзея павейшай гісторыі					Прэзентациі
			2	0,5	1	

1.6	Медыціна ў гады вайны					
	1. Арганізацыя медыцынскай дапамогі на фронтах.		2	2		Публікацыі артыкулаў
	2. Асаблівасці аказання медыцынскай дапамогі ў партызанскіх умовах.					
1.7	Аднаўленне і пасляваеннае мадэрнізацыя БССР					
	1. Аднаўленне эканомікі пасля вайны.		2	0,5		
	2. Грамадска-палітычнае жыццё ў другой палове 1950-х – у 1970-я гг.					
	3. БССР на мяжы 80-90 -х гг. XX ст.					
1.7	Аднаўленне і пасляваеннае мадэрнізацыя БССР					
	1. БССР – краіна-заснавальніца ААН.		2	1		Суразмова па пытаннях
	2. Сацыяльна-эканамічнае развіціе Беларусі ў канцы 40-х – пачатку 80-х гг.					семінара, рэфераты
	3. Палітыка перабудовы.					
1.8	Этапы развіція незалежнай Рэспублікі Беларусь					
	1. Распад СССР і яго прыхыны. Абвяшчэнне суверэнітetu Беларусі.		2	1		Даклады і паведамленні
	2. Змены сістэмы ўлады.					на семінарскіх занятках
	3. Асаблівасці грамадска-палітычнага развіція ў пачатку ХХІ ст.					
1.8	Этапы развіція незалежнай Рэспублікі Беларусь. Вывіковыя заняткі па разделу.					
	1. Крызіс першых гадоў незалежнасці.		2	4		Суразмова па пытаннях
	2. Трансфармация эканамічнай сістэмы Беларусі: крызіс і стабілізацыя.					семінара, аптыўнне па
						датах і паняццях
2	Асновы дзяржаўнага ладу Рэспублікі Беларусь					
2.1-	Канстытуцыйная сістэма Беларусі. Заканадаўчая і судовая галіны ўлады		6	2	4	14
2.2	1. Фарміраванне канстытуцыйных асноў Рэспублікі Беларусь.					
	2. Канстытуцыйя 15 сакавіка 1994 г., і характар унесеных у яе змен.		2	1		
	3. Нацыянальны сход – парламент у суверэннай Беларусі.					
	4. Гістарычныя формы судовых органаў.					
2.1-	Канстытуцыйная сістэма Беларусі. Заканадаўчая і судовая галіны ўлады					
2.2	1. Чалавек, яго права, свабоды, гарантыв і іх рэалізацыя ў Канстытуцыі.					Даклады і паведамленні
	2. Гістарычныя формы народнага правастаўітва.					на семінарскіх занятках,
	3. Суды у Рэспублікі Беларусь.					электронныя тэсты

2.3-	Урад як вышэйшы орган выканайчай улады. Прэзідэнт Рэспублікі.	2	0,5	3	
2.4	1. Гістарычныя формы выканайчай улады ў Рэспубліцы Беларусь. 2. Развіццё інштытута кіраўніка дзяржавы ў айчыннай гісторыі (Х-ХХ стст.)	2	0,5	3	
2.3-	Урад як вышэйшы орган выканайчай улады. Прэзідэнт Рэспублікі	2	0,5	3	
2.4	1. Структура Урада Рэспублікі Беларусь. 2. Прэзідэнская рэспубліка – выбар беларускага народа. 3. Функцыі і паўнамоцтвы кіраўніка дзяржавы.	2	0,5	3	
2.5	Палітычныя партыі і грамадскія аб'яднанні	2	0,5	2	
	1.Гістарычна рэтраспектыва развіцця палітычных партый і грамадскіх аб'яднанняў у Беларусі. 2.Роля палітычных партый і грамадскіх аб'яднанняў у Рэспубліцы Беларусь.	2	0,5	2	
2.6	Рэгіёны Беларусі. Вынікавыя заняткі па раздзелу.	2	0,5	2	
	1. Гістарычныя формы адміністрацыйна-тэрытарыяльнага падзелу на беларускіх землях. 2. Сучасны адміністрацыйна-тэрытарыяльны падзел Рэспублікі Беларусь.	2	0,5	2	
3.	Беларусь на сумежкі культуры і цывілізацый	4	2	6	14
3.1	Этнагенез беларусаў і паходжанне назвы «Беларусь».	2	1	2	
	1.Асноўныя канцепцыі паходжання беларусаў. Этапы фарміравання беларускай нацыі. 2.Паходжанне назвы «Беларусь». 3.Мова як атрыбут дзяржаўнасці. Мойная палітыка ў Рэспубліцы Беларусь.	2	1	2	
3.1-	Этнагенез беларусаў. Народы і рэлігіі Беларусі.	2	1	2	
3.2	1.Фарміраванне беларускай нацыі. 2.Этнічная і канфесійная гісторыя беларускіх зямель. 3.Канфесійная палітыка ў Рэспублікі Беларусь на сучасным этапе.	2	1	2	
3.3 -	Сацыяльна-эканамічнае мадэль краіны. Беларусь у геапалітычнай прасторы	2	1	2	
3.4	1.Перадумовы фарміравання беларускай мадэлі сацыяльна-эканамічнага развіцця. Усебеларускі народны сход. 2.Галоўныя прынцыпты і их рэалізацыя ў айчыннай эканамічнай мадэлі. 3.Геапалітычны фактар фарміравання беларускай дзяржаўнасці.	2	1	3	

3.3 - 3.4	<p>Сацыяльна-эканамічная мадэль краіны. Беларусь у геапалітычнай прасторы</p> <ol style="list-style-type: none"> Праграмы сацыяльна-эканамічнага развіцця айчыннай эканомікі. Характарыстыка сучаснага геапалітычнага становішча Беларусі.
3.5	<p>Дзяржаўныя сімвалы Беларусі. Вывіковыя заняткі па раздзелу</p> <ol style="list-style-type: none"> Гістарычнае сімволіка на беларускіх землях. Дзяржаўны Герб, Сцяг і іх сэнсавыя трактоўкі.

26	9	28	54
2	3	3	Даклады і паведамленні на канферэнцыях, кантрольныя аптыўванні, экзамен, дыфэрэнцыяраваны зацік
3	2	2	Электронныя тэсты, публікацыя артыкулаў

**ВУЧЭБНА-МЕТАДЫЧНАЯ КАРТА ВУЧЭБНАЙ ДЫСЦЫПЛІНЫ «ГІСТОРЫЯ БЕЛАРУСКАЙ
ДЗЯРЖАЎНАСЦІ»**

(ЗАВОЧНАЯ ФОРМА НАУЧЧАННЯ)

HyMap падзея, ТМР

Назва раздзелу, тэмы

Формы канцролю ведаў

1 Асноўныя этапы развіція беларускай дзяржаўнасці			
1.2- 1.3 Першыя дзяржаўныя ўтварэнні на тэрыторыі Беларусі. Вялікае княства Літоўскае – політычная феадальная дзяржава Усходній Еўропы	2	4	Суразмова па пытаннях семінара
1. Полацкае і Труаўскаекняства – першыя дзяржавы ўтварэнні на Беларусі. 2. Усходнеславянская землі ў сістэме сярэдневяковых міжнародных адносін 3. Прычыны і асноўныя канцепцыі ўтварэння ВКЛ. 4. Люблінская ўнія. Палітычны, прававы, сацыяльны статус беларускіх зямель у федэральнай дзяржаве. 5. Адносіны з суседзямі і паслабленне Рэчы Паспалітай.	2	2	
1.6 Вялікая Айчынная вайна – Ключавая падзея наўежшай гісторыі			
1. Прычыны Другой сусветнай вайны. Аб'яднанне беларускага народа ў складзе БССР. 2. Напад нацысцкай Германіі на СССР. Акупацыйны рэжым на тэрыторыі Беларусі. 3. Маштаб і значэнне партызанскага і падпольнага руху ў Беларусі. Фашыстыкі генацид. 4. Аперация Багратіён. Страты Беларусі.	2	2	
1.7 - 1.8 Аднаўленне і паслявасенняя малорнізацыя БССР. Беларусь у канцы ХХ – пачатку ХХІ стаг.			Размова па дадтковых пытаннях, апытванне па датах і паніццах.
1. Аднаўленне эканомікі пасля вайны. 2. Грамадска-палітычнае жыццё ў другой палове 1950-х – у 1970-я гг. Рспад СССР.	2	2	

		3. Афармленне суверэнітetu Рэспублікі Беларусь. Змены є сістэме ўлады. 4. Асаблівасці грамадска-палітычнага развіцця ў пачатку XXI ст.		
2.	Асновы дзяржаўнага ладу Рэспублікі Беларусь			
2.1 –	Канстытуцыя Рэспублікі Беларусь. Заканадаўчая і судовая галіны ўлады	2	2	
2.2	1. Фарміраванне канстытуцыйных асноў Рэспублікі Беларусь. 2. Канстытуцыя 15 сакавіка 1994 г., і характар унесеных у яе змен. 3. Нацыянальны сход – парламент у суворэннай Беларусі. 4. Гістарычныя формы судовых органаў.	2		
2.2.	Урад як вышэйшы орган выкананічай улады. Прэзідэнт Рэспублікі. 1. Гістарычныя формы выкананічай улады ў Рэспубліцы Беларусь. 2. Развіццё інстытута кіраўніка дзяржавы ў айчыннай гісторыі (X–XX стст.)	2	2	Прэзентацый, даклады і паведамленні на семінарскіх занятках
3.	Беларусь на сумежжы культур і пыўліцаў		2	
3.1- 3.2	Этнагенез беларусаў і паходжанне назвы «Беларусь». Народы і рэлігіі Беларусі. 1. Асноўныя канцепцыі паходжання беларусаў. Этапы фарміравання беларускай нацыі. 2. Паходжанне назвы «Беларусь». Мова як атрыбут дзяржаўнасці. 3. Этнічная і канфесійная гісторыя беларускіх зямель. 4. Канфесійная палітыка ў Рэспублікі Беларусь.	2	4	Электронныя тэсты. Экзамен
	УСЯГО		8	

ІНФАРМАЦЫЙНА-МЕТАДЫЧНАЯ ЧАСТКА ЛІТАРАТУРА

Асноўная:

1. История белорусской государственности : в 5 т. / Национальная академия наук Беларуси, Ин-т истории; [редкол.: А. А. Коваленя (гл. ред.) и др.]. – Минск: Бел. навука, 2018–2020. – Т.1-5.
2. Лугвин, С. Б. Політология : учебно-методическое пособие / С. Б. Лугвин. – Гомель : ГГТУ им. П. О. Сухого, 2019. – 162 с.
3. Сироткин А.А. Основы идеологии белорусского государства: учебно-методическое пособие. – Гомель: Гом ГМУ, 2020. – 76 с.

Дадатковая:

1. ВКЛ: заканадаўчае забеспячэнне дзяржаўнага суверэнітэту. / В. Ф. Голубеў, В. Л. Лакіза, В. А. Варонін, А. Б. Доўнар, А. А. Скеп’ян (адказны рэдактар) Мінск: Беларуская навука, 2022. – 492 с.
2. Геноцид белорусского народа = Genocide of the Belarusian people: информационно-аналитические материалы и документы / под ред. Шведа А.И. Мн. Беларусь 2022 г – 175 с.
3. Грамадска-палітычнае жыццё ў Беларусі, 1772–1917 гг. / А. У. Унучак [і інш.]; – Мінск: Беларуская навука, 2019. – 573 с
4. История Беларуси. Пособие для подготовки к централизованному тестированию Мінск Аверсэв 2020 – 448 с.
5. История Великой Отечественной войны: очерки совместной истории. Учебное пособие.: Начало Второй мировой войны (Россия и Беларусь: страницы общей истории). Под ред. А. А. Ковалени, Е. И. Пивовара., Мн.: Научный мир, -- 2020. Вып. 1 –144 с.
6. Каханоўскі, А. Г. Гісторыя Беларусі другой паловы XIX – пачатку XX ст.: вучэб.-метад. дапам. / А. Г. Каханоўскі. – Мінск : БДУ, 2017. – 251 с.
7. Лукашев А.А. Атлас по истории белорусской государственности. Мн.: Цымбераў. 2019 – 36 с.
8. Поляк Н.А. Рэлігія на землях Беларусі ад старажытнасці да нашых дзён / дапаможнік. Мн. ВАРБ. 2017 – 66 с.
9. Попов Б.Белорусы - кто они? Мн.: Деловая печать – 2020 - 88 с.
10. Сороковин, И. А Особенности становления государственности Беларуси на советской основе и подготовка Конституции 1927 г. : монография // Сороковин, И. А. Минск: А.Н. Вараксин, 2020, - 178 с.
11. Тарасаў С.В .Еўфрасіння — Офрасіння — Афрасіння Полацкая. Яе час, яе крыж. Мн.: Цымбераў Р. М. – 2021. – 368 с.

**МЭТАДЫЧНЫЯ РЭКАМЕНДАЦЫІ ПА АРГАНІЗАЦЫІ ВЫКАНАННЮ
САМАСТОЙНАЙ ПРАЦЫ СТУДЭНТАЎ ПА ВУЧЭБНАЙ ДЫСЦЫПЛІНЕ**

**Час, вызначаны на самастойную працу, можа быць выкарыстаны
студэнтамі для:**

падрыхтоўкі да лекцый, семінараў;
падрыхтоўкі да контрольных апытванняў, тэстаў;
прапрацоўку пытанняў, якія вынесены на самастойнае вывучэнне;

выкананне даследчыцкіх і творчых заданняў;
вывучэнне першакрыніц і дакументаў.

МЕТАДЫЧНЫЯ РЭКАМЕНДАЦЫІ ПА АРГАНІЗАЦЫІ ВЫКАНАННЮ КІРУЕМАЙ САМАСТОЙНАЙ ПРАЦЫ СТУДЭНТАЎ ПА ВУЧЭБНАЙ ДЫСЦЫПЛІНЕ

Асноўныя формы арганізацыі кіруемай самастойнай працы:

- напісанне рэферата і падрыхтоўка презентацыі;
- выступленне з дакладам;
- вывучэнне тэм, якія не выносіліся на лекцыі;
- канспектаванне пісмовых крыніц;
- складанне тэстаў для правядзення ўзаемакантролю;
- складанне дыдактычных матэрыялаў.

Кантроль кіруемай самастойнай працы ажыццяўляеца ў выглядзе:

- кантрольнай работы;
- выніковых заняткаў з правядзеннем вуснага апытвання або тэсціравання;
- абмеркавання рэфератаў; абароны творчых праектаў;
- ацэньвання вусных адказаў, паведамленняў, пісмовых работ;
- праверкі рэфератаў, канспекта крыніц і дакументаў;
- індывідуальны размовы.

ПЕРАЛІК СРОДКАЎ, ЯКІЯ ВЫКАРЫСТОЎВАЮЦЦА ДЛЯ ДЫАГНОСТЫКІ

Для дыягностикі кампетэнцый выкарыстоўваюцца наступныя формы:

Вусная форма:

- размова па дадатковых пытаннях;
- суразмова па пытаннях семінара;
- даклады і паведамленні на семінарскіх занятках;
- даклады і паведамленні на канферэнцыях;
- апытванне па паняццях і тэрмінах.

Пісьмовая форма:

- кантрольныя апытванні;
- апытванне па датах і паняццях;
- рэфераты;
- публікацыі артыкулаў;
- презентацыі.

Вусна-пісьмовая форма:

- экзамен;
- дыферэнцыраваны залік.

Тэхнічная форма:

- электронныя тэсты.

МЕТАДЫ, ЯКІЯ ВЫКАРЫСТОЎВАЮЦЦА ПРЫ НАВУЧАННІ

Лінейны(традыцыйны) метад: лекцыя, семінар.

Актыўны (інтэрактыўны) метад:

- проблемна-арыентаванае навучанне PBL (Problem-BasedLearning);
- камандна-арыентаванае навучанне TBL (Team-BasedLearning);
- навукова-арыентаванае навучанне RBL (Research-Based Learning).

ТЭМАТИКА ЛЕКЦЫЙ

1. Уводзіны ў вучэбную дысцыпліну. Першыя дзяржаўныя ўтварэнні на тэрыторыі Беларусі.
2. Вялікае княства Літоўскае – поліэтнічная феадальная дзяржава Усходняй Еўропы.
3. Становішча беларускіх зямель у складзе Рэчы Паспалітай.
4. Беларусь у складзе Расійскай імперыі.
5. Нацыянальна дзяржаўнае будаўніцтва ў 1917 – 1941 гг.
6. Вялікая Айчынная вайна – ключавая падзея навейшай гісторыі.
7. Аднаўленне і пасляваеннае мадэрнізацыя БССР.
8. Этапы развіцця незалежнай Рэспублікі Беларусь.
9. Канстытуцыя Рэспублікі Беларусь. Заканадаўчая і судовая галіны ўлады.
10. Урад як вышэйшы орган выканаўчай улады. Прэзідэнт Рэспублікі.
11. Палітычныя партыі і грамадскія аб'яднанні.
12. Этнагенез беларусаў і паходжанне назвы «Беларусь». Народы і рэлігіі.
13. Сацыяльна-эканамічныя мадэль краіны. Беларусь у геапалітычнай прасторы.

ТЭМАТИКА СЕМІНАРАЎ

1. Першыя дзяржаўныя ўтварэнні на тэрыторыі Беларусі.
2. Вялікае княства Літоўскае – поліэтнічная феадальная дзяржава Усходняй Еўропы.
3. Беларусь у складзе Расійскай імперыі.
4. Нацыянальна дзяржаўнае будаўніцтва ў 1917 – 1941 гг.
5. Вялікая Айчынная вайна – ключавая падзея навейшай гісторыі.
6. Медыцина ў гады вайны.
7. Аднаўленне і пасляваеннае мадэрнізацыя БССР.
8. Этапы развіцця незалежнай Рэспублікі Беларусь.
9. Канстытуцыя Рэспублікі Беларусь. Заканадаўчая і судовая галіны ўлады.
10. Урад як вышэйшы орган выканаўчай улады. Прэзідэнт Рэспублікі.
11. Рэгіёны Беларусі.
12. Этнагенез беларусаў. Народы і рэлігіі.
13. Сацыяльна-эканамічныя мадэль краіны. Беларусь у геапалітычнай прасторы.
14. Дзяржаўныя сімвалы Беларусі.

ТЭМАТИКА КАНТРОЛЬНЫХ РАБОТ (РЭФЕРАТАЎ) ДЛЯ СТУДЭНТАЎ ЗАВОЧНАЙ ФОРМЫ НАВУЧАННЯ.

1. Дзяржаўнасць як сацыяльна-палітычны і культурны феномен.
2. Ключавыя пытанні гісторыі беларускай дзяржаўнасці.
3. Крыніцы па гісторыі беларускай дзяржаўнасці.
4. Агульныя рысы і асаблівасці развіцця Полацкага і Тураўскага княстваў.
5. Агульнаруская ідэя і барацьба за аб'яднанне Русі.
6. Крэўская унія і вестэрнізацыя сацыяльна-палітычных інстытутаў.
7. Ставішча беларускіх земляў у складзе Рэчы Паспалітай.
8. Пытанне дзяржаўнасці ў грамадска-палітычным жыцці Беларусі першай паловы XIX ст.
9. «Наша Ніва» і беларуская нацыянальная ідэя на пачатку XX ст.
10. Актывізацыя нацыянальнага руху ў гады Першай сусветнай вайны.
11. Першая сусветная вайна на беларускіх землях.
12. Рэвалюцыі 1917 г. і беларускае пытанне.
13. Белнацім і яго роля ў стварэнні БССР.
14. Рэалізацыя нацыянальна-дзяржаўнай мадэлі развіцця ў 1920-я гг.
15. Стварэнне індустрыйна-аграномічнай рэспублікі і супярэчнасці развіцця сацыяльна-культурнай сферы ў 1930-я гг. у БССР.
16. Дасягненні і трагедыі савецкай эпохі.
17. Фарміраванне тэрытарыяльных межаў і адміністрацыйна-тэрытарыяльнага ўладкавання БССР у 1919–1945 гг.
18. Пасляваенная мадэрнізацыя ў БССР.
19. БССР – краіна-заснавальніца ААН.
20. Удзел беларусаў у ключавых бітвах Вялікай Айчыннай вайны.
21. Вызваленне Беларусі. Беларуская стратэгічная наступальная аперацыя "Баграціён" – выдатнае дасягненне савецкай ваенай тактыкі.
22. Вялікая Айчынная вайна ў гістарычнай памяці беларусаў.
23. Подзвіг беларускіх урачоў у гады Вялікай Айчыннай вайны.
24. Беларуская савецкая дзяржаўнасць у 70-х- 80-х гг.
25. Савецкая сістэма аховы здароўя як элемент беларускай дзяржаўнасці.
26. Прыняцце Канстытуцыі і першыя выбары Прэзідэнта Рэспублікі Беларусь.
27. Рэферэндумы 1995, 1996, 2004 гадоў і іх уплыў на стабілізацыю абстаноўкі ў краіне.
28. Фарміраванне прававых традыцый у Беларусі.
29. Канстытуцыя як асноўны закон дзяржавы.
30. Развіццё інстытута кірауніка дзяржавы ў айчыннай гісторыі.
31. Асаблівасці манархіі як формы дзяржаўнага кіравання ў сусветнай практыкі.
32. Спецыфіка партыйна-дзяржаўных узаемадносін у савецкі час.
33. Прэзідэнцкая рэспубліка - выбар беларускага народа.

34. Функцыі і паўнамоцтвы кірауніка дзяржавы як гаранта захавання Канстытуцыі, правоў і свабод грамадзян.
35. Трансфармацыя форм урадавай улады ў Беларусі.
36. Функцыі і задачы сучаснага ўрада.
37. Перадпарламенцкая формы прадстаўніцтва: веча і сеймы.
38. Нацыянальны сход як працяг традыцый двухпалатнага парламента ў суверэннай Беларусі.
39. Віды і паўнамоцтвы сучасных судоў у Рэспубліцы Беларусь.
40. Гістарычныя формы адміністрацыйна-тэрытарыяльнага падзелу на беларускіх землях.
41. Функцыі і паўнамоцтвы мясцовага кіравання і самакіравання ў Рэспубліцы Беларусь.
42. Гістарычная рэтраспектыва развіцця палітычных партый і грамадскіх аб'яднанняў у Беларусі.
43. Характарыстыка геапалітычнага становішча Беларусі.
44. Беларусь у інтэграцыйных супольнасцях.
45. Значэнне Дзяржаўнага гімна, герба і флага для дзяржаўнасці.
46. Асноўныя гіпотэзы аб паходжанні беларусаў.
47. Этнічны склад сучаснай Беларусі.
48. Канфесійны склад насельніцтва Беларусі.
49. Асноўныя фактары сучаснага эканамічнага развіцця Беларусі.
50. Сістэма аховы здароўя Беларусі як візітная картка краіны.

ПРАТАКОЛ УЗГАДНЕННЯ ВУЧЭБНАЙ ПРАГРAMY

Назва вучэбнай дысцыпліны, з якой патрабуецца ўзгадненне	Назва кафедры	Пралановы аб зменах у змесце вучэбнай праграмы ўстановы вышэйшай адукацыі па вучэбнай дысцыпліне	Рашэнне, прынятае кафедрай, якая распрацоўвала вучэбную праграму (дата і нумар праткola)
1.Паліталогія	Філософii і паліталогii	няма	14.06.2022 №16
2.Гісторыя Вялікай Айчыннай вайны	Філософii і паліталогii	няма	14.06.2022 №16

СКЛАДАЛЬНИКІ :

Дацэнт кафедры філасофіі і паліталогіі
ўстановы адукацыі «Беларускі дзяржаўны
медыцынскі ўніверсітэт», кандыдат
гістарычных навук, дацэнт

Н.А. Поляк

Загадчык кафедры філасофіі і паліталогіі
ўстановы адукацыі «Беларускі дзяржаўны
медыцынскі ўніверсітэт», кандыдат
філасофскіх навук, дацэнт

В.Л. Пазнякова

Змест, афармленне вучэбнай праграмы і суправаджальных дакументаў
адпавядзе ўстаноўленым патрабаванням.

Дэкан лячэбнага факультета ўстановы
адукацыі «Беларускі дзяржаўны медыцынскі
універсітэт»

29.06 2022

А.І. Валатоўскі

Дэкан педыятрычнага факультета ўстановы
адукацыі «Беларускі дзяржаўны медыцынскі
універсітэт»

29.06 2022

А.К. Філіповіч

Дэкан стаматалагічнага факультета ўстановы
адукацыі «Беларускі дзяржаўны медыцынскі
універсітэт»

29.06 2022

Т.Л. Шэвела

Дэкан медыка-прафілактычнага факультета
ўстановы адукацыі «Беларускі дзяржаўны
медыцынскі ўніверсітэт»

29.06 2022

А.У. Гіндзюк

Дэкан фармацэўтычнага факультета
ўстановы адукацыі «Беларускі дзяржаўны
медыцынскі ўніверсітэт»

29.06 2022

Н.С. Гурына

Метадыст установы адукацыі «Беларускі
дзяржаўны медыцынскі ўніверсітэт»

29.06 2022

С.А. Янковіч

Звесткі аб аўтарах(складальніках) вучэбнай праграмы

Прозвішча, імя, імя па бацьку	Поляк Наталля Аляксандраўна
Пасада, навуковая ступень, навуковае званне	Дацэнт кафедры філасофіі і паліталогіі ўстановы адукацыі «Беларускі дзяржаўны медыцынскі ўніверсітэт», кандыдат гістарычных науک, дацэнт
☎ службовы	30204149
Факс:	
E-mail:	Polyak77@mail.ru